

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Házhoz hordva 80 fill.

Vidékre postán 1.40 fill.

Egyes szám ára 2 fill.

Megjelenik mindennap.

KOLOZSVÁRI HIRLAP

FÜGGETLEN NAPILAP

HIRDETÉSI ÁRAK

négyzetcentiméterenként
8 fillér. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Apróhirdetés 60 fillér.

Nyilttéri cikkek garmond sora után 40 fill. fizetendő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szép-utca 1. sz.Felelős szerkesztő
BENKŐ SÁNDOR.Lapkiadó
KOVÁCS IMRE.Telefon-szám **503.**

A gyermekek nevelése.

Korunk erkölcsi süllyedését magában a családban kell keresnünk.

Az elhibázott erkölcsi nevelés az oka gyermekeink romlottságának.

A családi életnek manapság nincsen tüzhelye. Vagy ha van is, annyi szakács és szakácsné forgóldik körülte, hogy a levest rendesen oltózzák.

Már a házasság szövetsége is ritkán az, ami az előtt volt. Nem a sziv vonzalma az többé, hanem az önzés és számítás eredménye.

Az anyák már nem anyák többé, a szó legszentebb értelmében, hanem valódi mostohák édes gyermekeikkel szemben.

A tiszta lelkű csecsemő durva kebelből, anyai szeretet nélkül való emlékből táplálkozik, műveletlen, erkölcstelen, gonosz hajlamu személyek jellemét szívja magába. Ha beszélni és gondolkodni kezd, szinte ezek képezik társaságát, ezek az első nevelői, tanítói.

Az anyák, akik azért nem táplálják maguk a csecsemőt, mert szépségüket féltik, később szinte nem találnak érkezést, hogy gyermekeikkel foglalkozzanak. Séták, — per sze a gyermekek nélkül — egyleti gyűlések, kávé-társaságok, egyéb mulatságok, látogatások fogadása, pipere minden idejüket igénybe veszi. A gyermekek felügyelete és első nevelése tehát egyedül a cselédekre bízatik. Ezek pedig a legjobb esetben durvák és neveletlenek, de igen gyakran aljas lelkületűek, erkölcstelenek, sokszor lopásra és iszákosságra hajlandók. A mételey öregbítéséhez hozzájárulnak még a nőcselédek rendes kísérői, azok szeretői, tehát szinte neveletlen egyének, hogy aztán ily társaságban mit tanulnak a szegény gyermekek, azt csak az tudja megmondani, ki később az ilyen, szülőktől elrugdalt, a bűn fertőjébe taszított gyermekek társalgását megfigyeli.

Az idegen emlékhöz táplált és aljas társaságban nevelkedett gyermekek természetesen nem is vonzódnak oly bensőleg szülőihez s ennek folytán nem oly szófogadó, mint az, kit a természet köteléke és az anyai

szeretet vezetése fűz a szülőkhöz. Ezek azután fel nem foghatják, mi az oka, ha a gyermekek engedetlenek, gonosz természetűek, hálátlanok és a szülők iránti tiszteletben szűkülnek.

Sokkalta sajnálatra méltóbbak azonban azok az esetek, a mikor a gyermekek saját szülőiktől tanulják a rossz példát. Ha társaságukban olyan szavaknak és tetteknek lesznek fül- és szemtanui, melyek káros befolyást gyakorolhatnak jellemükre.

A szülők legtöbbje ugyanis nem vigyáz arra, hogy miként viselkedjék a gyermekek jelenlétében. Civalakodnak, indulatoskodnak. Mások sikamlós, kétértelmű dolgokat beszélnek, meg nem gondolván, mennyire szemfüles a gyermek.

Sok apa a gyermek jelenlétében enyeleg más nőszemélyekkel, cselédel, nevelőnővel. Másutt a mama udvaroltat magának s a gyermek sokszor lát és hall olyat, a mi megmetyeljezi ártatlan szívet. Hogyan váljanak azután az ilyen gyermekekből jellemes és erkölcsös férfiak és asszonyok!

Az ilyen szerencsétlen ifjabból csak ismét könnyelmű, kicsapongó férjek, a leányokból hű, tetszelgős kacér, erkölcstelen asszonyok és rossz anyák válnak, a kiknek bizonyos jobb lenne nem is alapítani családot, mert maguknál még rosszabb gyermekeket fognak nevelni és a társadalmat megvetésre méltó egyénekké szaporítani.

Hogy miképpen lehetne ezen társadalmi rákfenét gyógyítani?

Egyedül a család, a szülők volna arra hivatva, hogy tanításaik, de legfőképpen saját példájuk által a gyermekek erkölcsi érzetét felkeltse.

Oroszországi állapot az alkotmány után.

Egy orosz diák leleplezései.

Egy Nikolev nevű orosz diák, aki jelenleg a Rivierán tartózkodik. — egy párisi lapban — irtózatos epizódját írja meg az orosz ellenforradalomnak.

Nikolev Pétervárról Stavropolba utazott, hogy beteg atyját meglá-

togassa. Épp akkor érkezett meg, amikor a cár alkotmányt ígérő manifesztumát a néppel közölték. Stavropol egy kis fészek; forradalmi elem van ott s az értelmi elemet a tanítók és tanítónők képezik. Amikor október 19-én a rendőrhatalóság értesült, hogy Witte győzött s az alkotmányt megígérték, elhatározták, hogy az értelmiséggel fogják éreztetni a saját bukásukat. Ők az okai minden rossznak . . . Ők tanítják a népet írni és olvasni . . . mondták. A pap-ság még dühösebb volt.

A felizgatott tömeg élén a pópák behatoltak az iskolába, kihurcolták onnan Praskovia Dugentrova tanítónőt és az utcán ütni-vernii kezdték. Nikolev véletlenül arra járt és felháborodva kérdezte a pópától, mért tűri és engedi meg ezt. „Ha nem hallgatsz, még te is így jársz!” — válaszolta a pópa fenyegetőleg. — „Ah! ha ily hangon beszélsz velem, azonnal hívom a kozákokat!” — kiáltott a fiatal ember, — „Csak menj! csak menj! . . . Többet nem is kívánhatunk”. A diáknak nem kellett hívni a kozákokat, jöttek maguktól; két szotnya, kerülbeltül kétszáz ember Braskov ataman vezénylete alatt. A tanítónő elébük sietett: Testvérek! — Kiáltott hatótalványan — segítsetek! Nézzetek reám, mily állapotba hoztak ezek a bestiák!

Egész teste reszketett az izgalomtól, fekete ruhája rongyokban lógott le róla és vér folyt arcáról. „Adjátok nekem át a tanítónőt — kiáltott az ataman, — egy kis vizsgát hadd tegyen a politikáról!” . . . — „Helyes, helyes!” — ordított a tömeg. „Éljen az ataman! neki vannak mindig a legjobb gondolatai”. S a rendőrök a kozákok soraiba taszigálták a szerencsétlen fiatal leányt. Praskovia Dugentrova mégis biztonságban érezte magát, azt hitte, hogy az ataman csak azért fogja börtönbe vinni, hogy üldözői elől megmentse. De csakhamar megtudta, hogy tévedett. Az ataman brutálisan megragadta kezénél és kényszerítette, hogy letérdeljen. „Most, — szólt — válaszolj kérdéseimre. Milyen vallásu vagy?”

Amikor a tanítónő hallgatott, a kancsukával borzalmas ütést mért a vállára, „Ne bántson, ne bántson!” — kiáltott a szerencsétlen leány — „ön jól tudja, hogy orthodox vallásu vagyok, a pópa is bizonyíthatja . . .” „Igen, igen, tudjuk, hogy a templomba jársz. De a cár ellensége vagy, mint a zsidók . . .” — „Az nem igaz, — kiáltott Dugentrova kisasszony — nem vagyok a

cár ellensége. De szabadságot követelek hazámnak!” — „Ah! a szabadságot akarod! Mindjárt gondoltuk” — szólt gunyosan az ataman s ujjabb csapást mért a tanítónőre — „azért örültél tehát, amikor az álmanifesztumot olvastad, amelyet a zsidók találtak ki és ráfogják a cárra!” — „Ön téved! — tiltakozott a tanítónő — a cár magad szabadságot szerencsétlen népének.” — „Mit forradalmi propagandát mersz csinálni? — dühöngött az ataman. — Fel testvérek!”

S most izgalmas jelenet következett. A kozákok és a nép rárohantak a fiatal leányra, a földre dobták és lábaikkal taposni kezdték; boldog volt, aki csizmája sarkával egyet rughatott rajta. Még egyszer sikerült a szerencsétlennek felegyenesedni és borzalmas hangon felkiáltani: „Uram, meghalok; vajha ártatlan vérem üdvöt hozna hazámra!” Erre újból ledobták és botokkal, korbácsokkal halálra verdesték. A rendőrségnek eszébe sem jutott véget vetni a véres bachanáliának s Braskov még ma is atamanja a stavropoli kozákoknak, dacára, hogy jelentés ment Pétervárra gáztettéről.

Egy színész rémes esete.

Halottra talált a sülyesztőben.

Az anversi városi színházban nagy rémület támadt tegnap egy holttest miatt, a melyet Ivonne színész a sülyesztőben talált. A színházban Hamlet-et játszották. Ivonne, a ki Hamlet apjának a szellemét játszotta, mindjárt első megjelenésekor olyan izgatott volt, hogy a közönség nyugtalanul nézte. Alig tudott szólni és folyton a sülyesztőre meresztette a szemét. Utóbb újra megjelent Ivonne a színpadon, mert más szerepet is játszott, s ekkor már olyan föltűnően viselkedett, hogy a közönség nyugtalanodni kezdett. Az előadás rendben ment végig, s a közönség csak másnap tudta meg, hogy mi volt Ivonne különös viselkedésének az oka. A sülyesztőben holttestet látott, a mi a rendkívül ideges emberre igen erős hatást tett.

A holttesttel való rémes találkozást Ivonne a következőképp monddta el:

„Mint Hamlet apjának szelleme a sülyesztőből kellett a szíre jussak

Hol az 1 frtos áruház?

Kossuth Lajos-utca 3. szám.

Volt Belmagyar-utca.

A n. é. vevő közönség figyelmébe ajánlom alanti olcsó árak mellett, ujonnan berendezet üzletemet, hol mindenféle diszmű, játék, porcellán, üveg és rövidáruk, konyha berendezések, fényüzési Bijoutri, bőrdöngők, bőrárúk, nyakkendők, kézelők és gallérok

kaphatók már 30 fillértől.

Lakatos József.

e végből a jelenet elején ott megjelentem.

Feltartott fejjel, egész nyugodtan léptem be a sülyesztöbe, de alig tettem egy pár lépést megbotlottam és egy hideg, merev félig ülőhelyzetben lévő emberre estem.

Ekkor félelem futott végig rajtam, mert az első percben is tisztában voltam azzal, hogy az illető ember halott.

Mikor magamhoz térve kiáltani, embereket hívni akartam, csengettek s én a rémes helyről, hol egy szerencsétlen halott sápadt arcát, kimeredt szeméit bámultam a színtérre az élettől, pirtól hevülő nézők elé jutottam.

Ez annyira kivett a lélekjelenléteimből, hogy alig tudtam szerepemet is elmondani, mert folyton annak a halottembernek a képe volt előttem.

Az életben ez volt a legkinosabb percek közt eljátszott szerepem, melyre mig élek mindig emlékezni fogok.

A kolozsvári javító intézet új lakója.

A bün utján.

(Saj. tud.) Egy debreceni uri család alig 17 éves fia elzúllásáról, megtévelyedéséről számol be az a jelentés, mely tegnap a kir. ügyészséghez érkezett. Mély bánattal, teive szülei keserűséggel panaszkodik az apa és anya, hogy egyetlen fiok immár annyira gyors léptekkel halad a bün utján, hogy tovább nem tudják tűrni és felelőségük tudatában kötelességüknek tartják az elkövetett bünök hosszú sorozatát a királyi ügyészségnek bejelenteni. Nekik, mint szülőknek kívánsága saját fiok érdekében, hogy a bün elnyerje méltó büntetését s azután pedig a megtévelyedést ifju szigorú nevelés alá vétesék és ebből a célból a *javitó intézetbe* kéri elhelyeztetni.

Szívfacsaró, kétségbeesett hangon aggodalmaskodnak a szülők a rossz útra tévedt fiuk sorsa felett és 3 oldalon keresztül sorolják el a fiu által végrehajtott sok büntetendő cselekményt. Elmondják, hogy a fiu Budapesten 4—5 rendbeli lopást követett el már 9 éves korában, innen egy arany órát, onnan egy ezüst órát. Most pénzt, most ruhaneműt, majd hegedűt, szóval mindent, ami a keze alá került. Beszegődtették végre tanoncnak, ettől várva a fiu megjavulását. De bizony tervük nem sikerült, a fiu itt is lopott. A gazdája ezért elcsapta.

Sok kísérletezés után hazavitték Debrecenbe. Tanoncnak adták egyik hangszer üzletbe. De itt sem becsülte meg magát. Végre most a szülei háznál van és itt is folyton követi el a tolvajlást. Ez a körülmény indította a szülőket arra, hogy mindeme titkokat feltárják a kir. ügyész előtt és kérte a fiuk szigorú megbüntetését és javító intézetbe való internálását. A kir. ügyész a vizsgálatot folyamatba tette és előreláthatólag rövid időn belül el-

rendelik, hogy a megtévelygett gyermek a kolozsvári javító intézetbe felvétessek.

Táviratok.

Lányi működik.

Budapest, december 8. (Saját tud.)

Lányi igazságügyminiszter Szász Gerő, a közelmúltban kinevezett kir. ügyésztől a megbízást megvonta azért, mert hazafias érzelmeinek adott kifejezést a politikai válságra vonatkozólag.

A katonai karhatalom kirendelése.

Budapest, december 8. (Saját tud.)

A közös hadügyminiszter az igazságügyi és belügyminiszterrel egyértelműen szabályzatot dolgozott ki a katonai fegyveres erő kirendeléséről. Az utóbbi időben ugyanis e körül gyakori visszaélések történtek és a visszaéléseket akarja megszüntetni a szabályzat, a mely többek között intézkedik arról is, hogy csakis kivételes esetekben és különösen ha a rendőri erő nem elég a rend helyreállítására, akkor vehető igénybe a katonai fegyveres erő. Ilyen esetekben a vezénylő tiszt felszólítja a tömeget a szétesésre és ha felszólításának nincs eredménye, akkor a további teendőkre nézve szabadon intézkedhetik.

Főispán kerestetik.

Igló, debember 8. (Saját tud.)

Szepesvármegye részére a kormány megyefőnököt sehogysem talál. Ajánlották a főispánságot Münnich Károlynak, aki azonban a megbízást nem fogadta el. Ujabbban az egyik Csáky grófot emlegetik főispáni „jelöltként.”

Lassbergék újabb kudarca.

Budapest, december 8. (Saját tud.)

Römer „alispán-helyettes” a „Pesti általános takarékpénztárhoz” utalványt nyújtott be 100.000 korona erejéig. A takarékpénztár azonban az utalványt visszaküldte Römernek azzal az indokolással, hogy a vármegye nevében, csakis a törvényes alispánnak van kiutalási joga. Römer különben az engedetlenkedő tisztviselők ellen a megfélemlítések minden eszközét felhasználja, de nem ér célt, mert a tisztviselők rendületlenül kitartanak előbbi határozatuk mellett és Römer utasításait nem veszik figyelembe.

Németh győzelme.

Budapest, dec. 8. (Saját tud.)

Némethnek a II. kerületben való megválasztása csodás hatással volt a főváros közönségére. Ujongva fogadták a függetlenségi párt ez újabb győzelmét. A választásra kivonult rendőrség is éljenezte a megválasztott függetlenségi párti kép-

viselőt, sőt még a kivezényelt katonaság is hazafias érzelmeinek adott kifejezést. Az ifjuság Németh kocsija előtt a lovakat kifogták és úgy viték a képviselőt lakására. A polgárság és ifjuság Melha indítványára Kossuth lakása elé vonult és ott lelkesen éljenezték a vezérő-bizottságot és a függetlenségi pártot.

Az orosz forradalom.

Budapest, dec. 8. (Saját tud.)

Szt.-Pétervárról jelentik hogy Odesszában, Moszkvában és Nikolában tegnap óta víz és világítási hiány van. A sztrájkolók a víz és villanyosvezetékeket teljesen szétrombolták. A lakosság leirhatatlan nyomornak és éhínségnek néz elébe.

Odesszából jelentik: A fekete tengeri flotta legénységét teljes egészében leszerelték és helyettük szolgálatlételre a tüzéséget és gyalogságot rendelték be. A leszerelt matrózokat pedig az odesszai kaszárnyákba internálták.

Ujdonságok.

Karácsonyi bazár.

Tegnap volt a Mária Valéria árvaház egyesület bazárjának utolsó napja. Az utolsó estére hagyta az egyesület elnöksége, — talán piesz dő resisztansznak, — a programmok legérdekesebbikét, mely megfelelő számu publikumot vonzott is össze. Két kolozsvári szerző énekes vigiátéka volt az egyetlen program-pont. A Skitz Tóbiás librettójának írója a programmlapon *K. Ubul*, a zene szerzője *Le Onisinne* névvel van jelölve; mivel azonban a darab fényes sikert aratott, nem véltünk indiszkréciót elkövetni, ha eláruljuk, hogy *K. Ubul* Kuhn Ernő, *Le Onisinne* pedig *Petrán* József. Dilettáns író, de különösen zeneszerzőtől rég hallottunk oly kedves szöveget, illetve zenét. A szellemes szöveg bájos melódikus zeneszámokkal van tarkítva. Nagyon emelte a darab sikerét a szereplők jó éneke és játéka. Az egyetlen női szerepet *Petrán* Ibolyka töltötte be. Végtelen kedvességgel játszott és éneke iskolázott, érzéses és szépen csengő volt. *Kuhn* Ernő és *Halász* István, kik a két énekes férfi szerepet töltötték be, szintén jól beváltak, különösen *Kuhn* vált kitűnő játékaival. *Petrán* József, *Szász* Domokos és *Schiller* Ede dilettánsokhoz képest, nagyon ügyesen alakítottak és szerepeiket kellő érvényre juttatták. A darab végével a szereplőket tapsviharral hívták a lámpák elé és *Petrán* Ibo ykát tisztelői szinte elhalmozták virágokkal.

A fényes előadás után rövid szünetet tartottak, melynek végeztével kezdetét vette a tánc. A mulatság csak a késő éjjeli órákban ért véget. A karácsonyi bazár tehát ez idén is, mint mindig, fényes erkölcsi és anyagi sikerrel végződött.

* A Vörös-Kereszt-Egylet ülése.

A Vörös-Kereszt-Egylet Kolozsvár városi választmányának intéző bizottsága december 10-én vasárnap d. e. fél 11 órakor, a megyeház kis termében ülést tart, melyre az érdeklődőket ez uton is meghívja az elnökség.

* **Emlékünnepély.** A kolozsvári Izraelita Felolvasó Egylet december 9-én, szombaton d. u. 5 órakor a városháza közgyűlési termében Rasi emlékünnepélyvel kapcsolatos évi közgyűlést rendez, melynek tárgysorozata a következő: Elnöki beszámoló. Pénztári jelentés. Az alapszabályok módosítása. Új tisztikar választása. Indítvány Évlapok kiadása iránt. Az emlékünnep műsora pedig Friediger Mózes: Rasi élete és művei. Dr. Eisler Mátyás: Rasi halálának 800-ik évfordulóján. Szilasi Vilmos: Alkalmi költemény.

* **Felolvasó ülés.** A Kolozsvári Keresztény Munkásegylet december 10-én d. u. 3 órakor saját egyesületi helyiségében (Óvár, ipartestület) felolvasó ülést rendez. Az ülés műsora: Hymnusz, énekl az egyesületi dalkör. Elnöki megnyitó, tartja P. Jánosy Béla egyesületi alelnök. Felolvasást tart dr. Balázs Endre tordai főesperes, plébános. Szaval P. Lukács Juliska színművész, a kolozsvári Nemzeti Színház tagja. Ruzskinról irt értekezést felolvassa Ágner Béla t. jelölt. Szaval Ferenc Károly joghallgató. Elnöki zárszó, tartja Kiss Menyhért s. elnök. Szózat, énekl az egyesületi dalkör.

* **Az alkohol hatása.** Molnár János szenvedélyes pálinka ivó volt annyira, hogy a Pata-utcán meghuzódó pálinkás butikok a sok szeszt alig győzték szállítani Molnár uramnak. A tegnapi nap folyamán Molnár János, a ki különben foglalkozására nézve napszámos, annyira felöntött a garatra, hogy eszméletlen állapotban szedték fel a rendőrök a Pata-utcában. Molnár János addig is mig kijózanodik, a városi fogdába szállították.

* **Orvosok ülése.** Az „Erdélyi Múzeum Egylet” orvos-természet-tudományi szakosztálya december 9-én (szombaton) délután 5 órakor a belgyógyászati klinika tantermében orvosi szakkülsőt tart. Következő tárgysorozattal: dr. Purjesz Zsigmond: A typhusbacillus ragályozó képességéről. Dr. Fabinyi Rudolf: Tumor cerebri.

* **Megvert napszámos.** Pável János napszámos tegnap este a monostori-uton részeg emberekkel szóváltásba elegyedett. A szóváltás mindinkább hevesebb mérveket öltött, miután Pável János igazságából nem engedett, az izgatott szóváltás csakhamar véres verekedéssé fajult. A részeg emberek botjaikkal több súlyos ütést mértek Pável fejére. A sérült napszámost a mentők vetik ápolás alá.

* **Kritika Deák Albert könyvéről.** A főváros egyik legelőkelőbb lapjában „Az Ujság”-ban Deák Albert

1 liter Rum 140 fillértől felfelé◆◆◆◆◆

1 kiló Teasütemény 150 fillértől felfelé

Kapható FUHRMANN KAROLY fűszer- és csemegekereskedésében Wesselényi Miklós-utca.

☛ Telefon szám 429. ☚

hatalmas verses művéről a következő elismerő kritikát olvassuk:

A szendi Robinson, vagy a fin de siècle hőse a címe egy Kolozsvárt most megjelent verses regénynek, a melynek szerzője „Köpeczi Boóz D. Albert” álnév mögé rejtőzik. A szerző igazi neve azonban köpeczi és boózi Deák Albert dr. Kolozsvár társadalmi és politikai életének egyik szeretett és ünnepezt alakja, aki bár eddig más téren érvényesült, most itt az irodalom terén is osztatlan elismerésben és méltatásban fog részesülni. Mert ez a verses regény, amelynek hőse részben a lehetőség korlátain belül, részben pedig szimboliztikusan átéli mindazt, amit egy tehetséges fiatal férfi ember csapongó képzeletében, vagy ténylegesen végigélhet, olyan érdekes, olyan különös, hogy a modern magyar irodalomban nem sokat találkozzunk hozzá foghatóval. Azért is különös és bizarr ez a mű, mert egyrészt már formája révén is van benne valami régi, — Petőfi, Arany verses meséi jutnak eszükbe, a heves, ideális, néha majdnem naiv gondolkodás és a könnyű verselés el-elfelejtetik velünk, hogy a mai siető realiztikus világunkban íródott, másrészt azonban a lehető legmodernebb, sőt egyetlen hibája, hogy kifejezéseiben szinte szecessziósan divatos s nem ártallja a határozottan csakis társasági szólásokat és kifejezéseket használni. Az ellentétnek ez a vegyüléke határozottan bizarr benyomást kelt és az elfoglalt fővárosi ember, a ki kissé félve fog bele, ha egyáltalában bele fog ilyen nagyszabású verses munka olvasásába, csodálkozva látja, hogy mennyire le tudja az figyelmét kötni, mennyire érdekl és izgatja fantáziáját. Különben az Akadémia Nadasdy-pályázatán egyhanguan a legjobb művek közé sorozták s csakis „tulságosan szenvedélyes és izzó voltáért” nem részesítették a legelső kitüntetésben.

* A háromkezü ember. Raffinált lopási módot eszelt ki egy nemzetközi zsebtolvaj, a kit tegnapelőtt Berlinben tartóztattak le a Fridrich-strassei pályaudvaron. Az ott őrködő rendőr megfigyelt egy fiatal embert, aki feltűnő módon toladott több utashoz. A gyanús ember balkarján hordta plaidjét, jobb keze pedig elegáns utibundájának zsebében volt. Legnagyobb meglepetésére a rendőr észrevette, hogy a bundából kinyul egy harmadik kéz és betenyul egy nő zsebébe. A háromkezü embert persze tartóztatták. A mikor megmotozták, kiderült a csoda nyitja. A balkeze, melyet a plaid eltakart, fából való műkar volt. Az igazi balkar pedig a bunda alá volt rejtve. Ezzel nyult a tolvaj áldozatainak zsebébe.

* Megszurt napszámos. Salamon Bernát munkást a jobb karján megszúrta tegnap este egy 17 éves suhanc a Papp-féle telken. A suhanc a munkás iránt régóta forralt bosszu tervet, mert a munkás őt egyszer valami ügyből kifolyólag megverte. A súlyosan sérült mun-

kásnak az első segélyt a mentők nyújtották, kik további kezelés végett a sebészeti klinikára szállították. A suhanc ellen pedig a rendőrség bevezette a büntető eljárást.

* A nyomor. Bécsben tegnapelőtt egy Wondra József nevű munkás jelentkezett a rendőrségen és magából kikelve jelentette, hogy meggyilkolta egyetlen gyermekét. — A rendőrség eleinte azt hitte örüttl van dolga, de aztán elmentek a munkás lakására és meggyőződtek a hír valóságáról. Vallatásra fogták a gyilkost, a ki borzasztó dolgokat beszélt el a gyilkosság körülményeiről. Hónapok óta nem volt munkája, noha egész nap nem tett egyebet, minthogy munka után járt. Mindenünnen elkergették. Egy hét óta már olyan nagy volt az inség a háznál, hogy nem volt egy falat betevő kenyerek. Tegnapelőtt este hazajött és a fiu könyörgött, hogy adjon neki enni. — A szive majd meghasadt az apának. Nem akarta látni gyermekét éhen halni. Mikor elszunyadt, hurkot kötött a nyakára és azzal megfojtotta. Aztán magát akarta elpusztítani. Szegyet vert a falba és egy zsineget kötött rá, melyre föl akarta magát akasztani. De a zsineg elszakadt és ő eszméletlenül terült el. Mikor magához tért, nem volt már ereje az öngyilkossághoz és jelentkezett. — A szerencsétlen embert letartóztatták.

* Gyilkos suhancok. Kecskemétről jelentik: A kecskeméti esküdt-bíróóság tegnap két fiatal ember felett itélkezett. Tormási István feleségével kocsin szeptember 24 én a kecskeméti vásárról Kerekegyházára ment. Alig értek ki a városból este 8 óra felé, amidőn öt suhanc utját állta a kocsinak s Tormási felszólítására sem tértek ki. Amint a kocsi ennek dacára is megindult, Gajdócsi József és Borka Lajos suhancok hatalmas bottal több ütést mértek Tormási fejére, majd az asszonynak estek, de az a lovak közé csapott és elmenekült a kocsin. Tormási néhány perc múlva meghalt. Az esküdtek verdikje alapján Gajdócsit 8 évi, Borka Lajost 5 évi fegyházra ítélte a bíróság.

* Szomorú menet. A new-yorki zsidók múlt hó 23-án Oroszországban lemészárolt véreik emlékére gyásznapot ültek, melynek legmegkapóbb része a nagy gyászmenet volt. — A menet élén az amerikai csilagos lobogót és gyászlobogókat vittek; a lobogók után egy zenekar s egy hatalmas énekkar haladt, azután pedig a különféle zsidó iparos-csoportok következők feketével bevont vörös zászlókkal s héber feliratu táblákkal. A zenekar gyászindulót játszott, az énekkar gyászdalokat énekelt, a tömeg pedig helylyel-közzel valóságos jajveszélésben törtáki. — A menetben csak gyászruhás férfiak vettek részt, az asszonyok — szintén feketében — azon utcák ablakait foglalta el, merre a menet elhaladt. Minden zsinagógánál megálltak, imádkoztak, azután tovább vonultak a Thalia színházhoz, hol

jóteköny célra külön ez alkalomra írt darabot adtak, „A kisihevi zendülők”-et.

Színház — Művészet.

Heti műsor:

Szombat: Bolygó görög. (Ujdonság, 1-ször. Bérletszűnet.)
d. u. Tartuffe. (III. ifj. előadás.)
Vasárnap este: Bolygó görög.

Bolygó görög. Ma tartják meg Buttykay és Pásztor új operettjének bemutató előadását. Az előjegyzési helyek reggel 9 órától kezdve válthatók ki, a bérlesek előjoga pedig délelőtti 10 órájáig tartatik fenn. „A bolygó görög”-öt vasárnap megismétlik.

Szerződötés. Mint értesülünk Gerlaki Hermint, a nagyváradi Sziglieti Színház szubrettjét, virágvásárnapról Janovics igazgató a kolozsvári színházhoz szerződötete.

Regény.

Átok a családban.

— Regény. —

II.

A kérő.

— Kegyed elfogulatlanságában s a világ nem ismerésében inkább egy apácához, mint egy férjes nőhöz hasonlít, ki a newyorki társaságban él, mondta. Biztosíthatom kegyedet, hogy egy szerelmes fiatal embert senki sem tart büntetendőnek, sőt képmutatónak sem, ha egy kis hadicsellel él, hogy vonzalmának tárgyához közel férközhessen. Sőt én azt is megtudnám Martin urnak bocsátani, ha annyira menne, hogy barátságot színelne Percy iránt, melyet a valóságban nem érezne, hogy bejáratos lehessen a kegyed házába. De mit tud kegyed a Martin személyes viszonyairól és társadalmi állásáról a hazájában?

— Azt hiszem, hogy ennek nagyon jónak kell lenni, mondta Nollenné; azt mondta, hogy a családjának nagy földbirtoka van Cumberlandban.

— Ő az elsőszülött fia?

— A második, ugy hiszem.

— És mit csinál itt Amerikában?

— Azt nem tudom. De most sok fiatal angol jön át hozzánk, mint ön is tudja, hogy nevelését tökéletessé tegye.

— Igen, de többen nagyon szép nevelést nyertek, már mielőtt ide jöttek, jegyezte meg a bíró szárazon. A különbség az elsőszülött és a többiek közt Angliában olyan, mint egy gazdag és egy szegény ember közt. Az elsőszülöttség jogánál fogva a vagyon és a készpénz legnagyobb része a elsőszülöttre száll, a többi fiu állást kap a hadseregben, az egyházban, az állami szolgálatban. Természetesen a hadseregben és az egyházban nincs hely mindnyájok számára, akik jelentkeznek ennek az a következője, hogy minden évben egy sereg fiatal angolt dobznak a világba, kik

nevelésök és hajlamaiknál fogva semmire sem valók, csak a henye életre s emellett nincsen módokban ilyen életet becsületes módon folytatni. Ezek egy kalandor osztályt képeznek, kedves modoruk és műveltségük van, jól beszélnek, kellemes külsőjük, kitűnő társak kártyánál és billiárdnál és senkisémit tudja, hogy miből élnek. Mások ismét olyan okokból jönnek ide át, melyekkel csak ők ismernek. Nagyon kellemes ismerősök, de jó nekik nem nagyon hinni.

(Folyt. köv.)

1 drb. legfinomabb nickel keretű szemüveg v. csiptető (orvosi rendelésre is) 1 frt. — 1 drb. borotva írásbeli jótállás mellett 1 forint.

✱ Késműárak, látszerészet ✱
✱ cikkek, vivóeszközök, stb ✱
o nagy választékban o

Kun Mátvás

műköszörüs, kés- és kard-müves,
látszerészüzletében,

Kolozsvárt, Kossuth Lajos-u. 2. sz.

o Köszörülések, javítások és o
o nickelezések elvállaltatnak. o

Legjobb

karácsonyi és ujévi ajándéknak

színházi és tábort látszó-
vek, ugyszintén arany és
double orcsiptetők, szem-
üvegek, teknőc és gyöngy-
ház lorgnetek, aneroid ba-
rométerek, köröm ápolás-
hoz való cikkek, angol és
solingeni zsebkések, bo-
rotvák a legjobb és leg-
szébb kivitelben. — —

Deutsch Miksa

orvos sebészeti műszerés és
látszerész, Mátvás király-tér 5. sz.

Őszi Albert

ékszerész és órás
Kolozsvárt

Wesselényi Miklós-utca 2.

Óra-vásár, 1000 drb.
óra raktáron. Ujdonság
lajos órákban.

Egész lapos férfi acél óra	9 K
Nagyobb fémszámlappal	11 K
Prima leglajosabb	13 K
Kettős fedelű női ezüst vagy férfi óra	12 K
Női arany óra	23 K
Kettős fedelű arany óra	31 K

Baba-kocsi
vítások.

Halló!

Nagy karácsonyi vásár!

Wesselényi Miklós-utca 5. szám, a kapu alatt

Mattay és Rauscher ezükrázata mellett,

Halló!

hol mindentéle diszmű, játék, baba-kocsik, francia-babák, hintalovak, kosár és bőrönd-
árak a logocsőbb árban kaphatók.

BODNER B.

Gyermek-kocsi
javítások.

NYELVISKOLA

urak, hölgyek és nagyobb gyermekek részére.

Rendszeres oktatás francia, angol, magyar, német, olasz, román, szerb és horvát nyelven csak az illető nemzetiségi tanítók által. A Berlitz School az 1900-iki párisi világkiállításon két arany- és két ezüst éremmel, a zürichi 1902-iki kiállításon aranyéremmel, a lillei 1902-iki kiállításon aranyéremmel és a st.-lousi világkiállításon a legelső díjjal, Grand Prix-vel lett kitüntetve. — Prospektusok ingyen és bérmentve. — Fordítások.

BERLITZ

VII. Erzsébet-körut 15. sz.

SPRACHENSCHULE

für Herren, Damen und grösseren Kinder.

Regelmässiger Unterricht im: Franz., Engl., Ungarischen, Deutsch., Ital., Russ., Serb. und Kroat. nur durch Lehrer der betreffenden Nationalitäten. Die Berlitz School wurde auf der Pariser Weltausstellung 1900 für ihre Erfolge auf dem Gebiete des Sprachunterrichts mit goldenen und 2 silbernen Medaillen, Zürich 1902 2 goldene Medaillen, Lille 1902 goldene Medaille, St.-Louis 1904 Grand Prix ausgezeichnet.

ÜBERSETZUNGEN.

Prospecte gratis und franco.

Előfizetési felhívás a „Világosság”

szabadgondolkodók lapjára.

— Megjelenik minden hó elsején. —

Előfizetési ára: Egész évre 2 kor. 40 fillér. — Félévre 1 kor. 30 fillér. —

Egyes szám ára 20 fillér.

Mutatványszámokat vidékre küldünk. —

Gyűjtőknek minden 5 előfizető után megküldetik az 1904. évi évfolyam. ♣ ♣

Az I. évfolyam (1904.) egyes számai 18 fillérjével kaphatók.

A „Világosság” kiadóhivatalában a következő művek haphatók a pénz előleges beküldése mellett:

A „Világosság” 1904. évfolyam . . .	ára 1 kor. 80 fill.
bekötési táblával együtt . . .	„ 2 „ 30 „
Hit és Tudomány, írta Romulus . . .	„ 1 „ — „
A teremtés valótlán története, írta dr. Dodel Arnold . . .	„ — „ 30 „
Tanácsok leányomnak, írta Condorcet . . .	„ 1 „ 20 „
ára 10 fill., 25 pld. . .	„ 1 „ 20 „
Párbeszéd a hitetlenségről, írta Diderot . . .	„ 1 „ 20 „
ára 10 fill., 25 pld. . .	„ 1 „ 20 „
A Romok és a természet törvénye, írta Volney . . .	„ — „ 60 „
Bevezető a társ. tudomány tanulmányaiába . . .	„ — „ 12 „
A zsidó nép . . .	„ — „ 30 „
Képes lev. lapok a párisi szab. gondolk. kongresszusáról, 10 pld. . .	„ 1 „ — „
Mózes-e vagy Darwin, írta dr. Dodel Arnold . . .	„ 1 „ 80 „

„Világosság” szabadgondolkodók lapja szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, VII. Álsó-erdősor 18. II. em. 31.

Ujhelyi M. és Társa

könyvnyomdája

KOLOZSVÁR, Szép-utca 1 sz. ☎ Telefon 503.

Elkészítettnek mindennemű nyomtatványok:

Irodalmi művek, tudományos és szépirodalmi folyóiratok, napi, heti és havi-lapok, kereskedők és iparosok részére számlák, üzleti könyvek; — ugyszintén eljegyzési kártyák, névjegyek, meghívók és falragaszok.

== Gyors és pontos kiszolgálás! ==

== Izléses és tiszta munka! ==

o Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. o

Nyomatott Ujhelyi M. és Társa könyvnyomdájában Kolozsvárt, Szép-utca 1. szám.